Krajská veterinární správa
Státní veterinární správy
pro Královéhradecký kraj
Jana Černého 370, 503 41 Hradec Králové

svspes684fc8a0

Č. j. SVS/2017/052306-H

N A Ř Í Z E N Í

Státní veterinární správy

Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro Královéhradecký kraj (dále jen KVS-H) jako věcně a místně příslušný správní orgán podle ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) zákona č.166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen "veterinární zákon"), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s § 15 odst. 1, § 54 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 a § 76 odst. 3 písm. a) veterinárního zákona nařizuje **tato**

mimořádná veterinární opatření

při výskytu nebezpečné nákazy

moru včelího plodu

v chovech včel v regionu Královéhradeckého kraje,
k zamezení jejího šíření a k jejímu zdolání.

ODDÍL I

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ.

Čl. 1

Poučení o nákaze

Mor včelího plodu je nebezpečná nákaza včel postihující převážně zavíčkovaný plod. Původcem je tyčinkovitý pohyblivý mikrob *Paenibacillus larvae*, který vytváří mimořádně odolné spory schopné přežívat i několik desítek let. Nákaza se šíří infikovanou včelí potravou, zalétlými nemocnými včelami, loupeží, infikovanými plásty, úly a včelařskými potřebami. Nákazu mohou rozšiřovat i roztoči a jiní škůdci. Spory původce nákazy se dostanou potravou do trávicího traktu larev prvních instarů (otevřený plod), kde vyklíčí, mikrob se pomnoží, zničí buňky žaludeční výstelky, pronikne do hemolymfy a tím do dalších tkání larvy, která hyne těsně před zakuklením. Nejkritičtějším dnem je 5. den života larvy, kdy jsou larvy navštěvovány krmičkami nejčastěji a intenzívně krmeny.

Příznaky se projeví až u zavíčkovaného plodu. Plást je nepravidelně zakladen (mezerovitý plod), víčka jsou ztmavlá, propadlá, místy proděravělá. Napadené uhynulé larvy mění barvu z perleťově bílé na šedožlutou až tmavohnědou a přeměňují se v lepkavou hlenovitou hmotu, která se dá z buněk vytáhnout jako vlákno dlouhé i několik centimetrů. Konečným stadiem rozkladu larvy je tvrdý příškvar, který pevně lpí na spodní stěně buňky.

Včelstvo slábne, protože postupně hyne i nenakažený plod v důsledku podvýživy a nedostatku tepla a matka klade v důsledku nedostatečného krmení mladuškami i menší počet vajíček.

Čl. 2

Diagnostika

1) Diagnóza se stanoví na základě klinického vyšetření včelstva spojeného s rozebráním včelího díla včetně vyšetření včelího plodu a plástů s mezerovitým plodem nebo příškvary. Pozitivní nebo podezřelý klinický nález musí být potvrzen laboratorním vyšetřením.
2) K laboratornímu vyšetření v akreditované laboratoři se zasílá:
   a) vzorek celého plástu s podezřelým plodem, případně výřez z plástu o velikosti nejméně 10 x 15 cm s podezřelým klinickým nálezem, nebo
   b) vzorek celého plástu s klinickým nálezem příškvarů, případně výřez z plástu o velikosti nejméně 10 x 15 cm, nebo
   c) vzorek medných zásob ze zásobních plástů o hmotnosti minimálně 20 g z 1 plástu, nebo
   d) směsný vzorek medu o hmotnosti minimálně 250 g z 1 stanoviště, nebo
   e) směsný vzorek zimní nebo letní úlové měli od maximálně 10 včelstev (od maximálně 25 včelstev v případě vyšetření před přemísťováním a ve vyšších chovech včel produkujících matky nebo oddělky) v 1 vzorkovnici.

Čl. 3

Léčba

Jakékoliv léčení moru včelího plodu je zakázáno.

Čl. 4

Prevence

K preventivním opatřením patří:
   a) zjišťování příčin zimních úhynů a slábnutí včelstev,
   b) zákaz používání plástů, vosku, medu a pylu z oblastí s neznámou nákazovou situací k chovu a ke krmení včel,
   c) sledování komerčních chovů matek a výroby mezistěn,
   d) pravidelná obměna včelího díla,
   e) zamezení přístupu včel do neobsazených úlů a k včelímu dílu,
   f) udržování prázdných úlů bez včelího díla,
   g) vyhledávání a utrácení rojů neznámého původu a divoce žijících včelstev,
   h) provádění průběžné dezinfekce úlů, zásobních plástů, včelařských potřeb a pomůcek,
   i) ošetření vosku při teplotě 117°C po dobu 60 minut ve všech provozovnách vyrábějících mezistěny,
   j) pravidelné bakteriologické vyšetřování dováženého medu a medu, který je předmětem obchodování,
   k) namátkové vyšetřování tuzemského medu,
   l) nezařazování včelího díla, nedezinfikovaných úlů, včelařských potřeb, pomůcek a zařízení do chovu včel, zejména v případě neznalosti nákazové situace v místě a době jejich původu,
   m) pravidelné plošné preventivní prohlídky,
   n) laboratorní vyšetřování plástů ze zimních úhynů včelstev,
   o) pravidelné vyšetřování zimní měli v rizikových oblastech, ve vyšších chovech včel s komerční produkcí matek, oddělků nebo včelstev a před přemísťováním včelstev,
   p) soustavné omezování intenzity varroázy,
   q) zvýšená bdělost po dobu nejméně 5 let po zániku ohniska nákazy a zrušení ochranného pásma,
   r) likvidace nepoužívaných prázdných úlů a chovatelských zařízení, pokud nejsou zabezpečeny proti vniknutí včel.

ODDÍL II

OCHRANNÁ A ZDOLÁVACÍ OPATŘENÍ.

Čl. 5

Ohniska nákazy

Ohniskem nebezpečné nákazy – moru včelího plodu se vymezují stanoviště včelstev, ve kterých byl při laboratorním vyšetření vzorků plodových plástů odebraných od podezřelých včelstev prokázán původce nákazy. KVS-H nařídila svým

1. rozhodnutím dne 24. 4. 2017 mimořádná veterinární opatření v jednom novém ohnisku nákazy v obci Butoves (katastrální území č. 771767)
2. rozhodnutím dne 26. 4. 2017 mimořádná veterinární opatření v jednom novém ohnisku nákazy v obci Butoves (katastrální území č. 771767),

Čl. 6

Opatření v ohniscích nákazy

V ohniscích nákazy, vymezených v článku 5, bod 1 a 2 tohoto nařízení Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro Královéhradecký kraj nařídila utracení včelstev s potvrzeným výskytem nákazy moru včelího plodu a jejich okamžité spálení spolu s úly a desinfekci veškerého včelařského příslušenství a nástrojů, které přišly nebo mohly přijít do styku se včelstvem s potvrzeným výskytem nákazy a následné provedení závěrečné dezinfekce.

Čl. 7

Ochranná pásma

(1) Kolem všech ohnisek nákazy, vyjmenovaných v oddílu II, článku 5 tohoto nařízení se na území Královéhradeckého kraje vymezuje ochranné pásmo v okruhu 5 km.

(2) Seznam katastrálních území, obcí a jejich místních částí zahrnutých do ochranného pásma vymezených podle článku 7, odst. 1 je následující:

název	**KÚ**
Butoves	771767
Chomutice	652423
Chomutičky	652431
Popovice u Jičína	725838
Robousy	740225
Kacákova Lhota	771783
Kamenice u Konecchlumí	668991
Konecchlumí	669008
Kovač	669016
Lužany u Jičína	689238
Nemyčeves	703273
Vojice	723673
Milíčeves	749842
Slatiny	749851
Třtěnice	771147

Hubálov	771775
Tuř	771791
Řeheč	774154
Úlibice	774162
Vitiněves	782912
Stříbrnice v Čechách	757713
Vrbice nad Cidlinou	785954
Veselská Lhota	788341
Hradíšťko	796484
Vlhošť	796492
Žeretice	796506

Seznam místně příslušných ZO ČSV, o. s.

NÁZEV ZO ČSV, o.s.
Jičín
Sobčice
Lužany
Vysoké Veselí

Čl. 8

Opatření v ochranných pásmech

(1) Veškeré přesuny včelstev i matek z ochranných pásem vymezených v článku 7 se zakazují. Přemísťování včelstev a matek uvnitř ochranného pásma může Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro Královéhradecký kraj povolit svým rozhodnutím vydaným na základě žádosti chovatele doložené negativním výsledkem laboratorního vyšetření směsných vzorků měli. Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro Královéhradecký kraj může povolit přemístění včelstev nebo oddělků do ochranného pásma svým rozhodnutím vydaným na základě žádosti chovatele v případě, že účelem takového přemístění je obnovení chovu včel, včelstva původu prokazatelně pochází ze stanovišť, která se nacházejí v oblastech bez veterinárních omezení a že všechna včelstva na stanovišti původu byla vyšetřena s negativním výsledkem na přítomnost původce nákazy, přičemž poslední vyšetření nesmí být starší než **6** měsíců a minimálně 1 vyšetření se musí týkat vzorků zimní měli. Přemísťovaná včelstva na stanovišti místa určení musí být umístěna do nových a dosud nepoužitých úlů.

(2) Všem chovatelům včel v obcích a jejich místních částech v ochranném pásmu, organizovaným i neorganizovaným v Českém svazu včelařů, o.s., se nařizuje provést v nejbližším možném termínu, kdy to klimatické podmínky dovolí, nejpozději však do **31. 05. 2017**, prohlídky svých včelstev spojené s rozebráním díla a v případě zjištění příznaků nákazy neprodleně o tom informovat úředního veterinárního lékaře Krajské veterinární správy Státní veterinární správy pro Královéhradecký kraj.

(3) Všem chovatelům včel v obcích a jejich místních částech v ochranném pásmu se nařizuje nejdéle do **14. 5. 2017** vložit na dna **všech svých úlů** dvojité podložky se zasíťovaným dnem pro odběr měli. V případě, že v závislosti na typu úlu nebude možné měl ze stanoviště odebrat, chovatel bezodkladně oznámí tuto skutečnost místně příslušné ZO ČSV nebo příslušnému pracovišti KVSH spolu s čísly úlů, kterých se to týká.

(4) Všem chovatelům včel uvedeným v odst. 3., se nařizuje po uplynutí alespoň 15 dnů ode dne vložení podložek na dna úlů, nejdéle však **31. 5. 2017** vyjmout podložky z úlů, vložit je jednotlivě do obálek, každou obálku označit adresou chovatele včel a jeho registračním číslem, registračním číslem stanoviště včel a číslem úlu, ze kterého podložka pochází. V případě, že se nepodaří zachytit

na vložených podložkách žádnou měl, chovatel bezodkladně oznámí místně příslušné ZO ČSV nebo příslušnému pracovišti KVSH tuto skutečnost spolu s čísly úlů, kterých se to týká.

(5) Všem chovatelům včel uvedeným v odst. 4. se nařizuje zajistit odevzdání řádně označených obálek s podložkami zkompletovanými za každé své jednotlivé stanoviště včelstev místně příslušné ZO ČSV nebo v případě včelařů neorganizovaných v ČSV na příslušné pracoviště Krajské veterinární správy Státní veterinární správy pro Královéhradecký kraj, a to **nejpozději do 7. 6. 2017**. ZO ČSV zajistí pořízení hromadné přílohy k objednávce za celou základní organizaci a zajistí bezodkladné předání vzorků na místně příslušné okresní pracoviště KVSH, která po kontrole úplnosti vyhotoví objednávku k vyšetření a zajistí odeslání vzorků do akreditované laboratoře.

(6) Těm chovatelům včel, kteří oznámili skutečnosti znemožňující odběr vzorků podle odst. 3., anebo v případech, kdy nebyla na vložených podložkách žádná měl zachycena, se nařizuje v nejbližším možném termínu, kdy to klimatické podmínky dovolí, nejpozději však do **10. 6. 2017** zajistit provedení klinických prohlídek v inkriminovaných úlech s rozebráním včelího díla. Prohlídky spojené s případným odběrem vzorků musí být provedeny za účasti úředního veterinárního lékaře KVSH.

(7) Těm chovatelům včel, v jejichž odevzdaných vzorcích měli bude v akreditované laboratoři zjištěn původce moru včelího plodu se nařizuje zajistit bezodkladné provedení prohlídek všech svých včelstev postupem podle odst. 6.

(8) **Všem chovatelům včel v obcích a jejich místních částech vyjmenovaných v ochranném pásmu,** organizovaným i neorganizovaným v Českém svazu včelařů, o.s. se nařizuje odebrat od svých včelstev **směsné vzorky zimní měli v roce 2018 z jednotlivých stanovišť** získané řádným ometením podložek.
Odběr vzorků měli musí být proveden až za minimálně 30 dnů od posledního ošetření včelstev proti varroáze.
Získaná měl musí být vložena do speciálních vzorkovnic a tyto musí být řádně označeny adresou chovatele, stanovištěm včelstev a čísly úlů.
Do jedné vzorkovnice se vloží směsný vzorek měli získaný smícháním dílčích vzorků od maximálně 10 včelstev.
Odebrané vzorky budou vyšetřeny v akreditované laboratoři současně na přítomnost spor původce moru včelího plodu i varroázu.

(9) Chovatelům včel se nařizuje odevzdat odebrané a řádně označené vzorky měli k vyšetření pověřeným pracovníkům místně příslušné ZO ČSV **nejpozději do 31. 1. 2018** nebo na příslušné pracoviště KVS-H v případě včelařů neorganizovaných v ČSV.

(10) Místně příslušným ZO ČSV se nařizuje u odevzdaných vzorků zkontrolovat úplnost a správnost označení, vyplnit přílohy k objednávce na vyšetření za všechny včelaře se stanovišti včelstev trvale registrovanými u příslušné ZO ČSV a vzorky spolu s řádně vyplněnými přílohami k objednávce vyšetření předat **nejpozději do 10. 2. 2018** na místně příslušné okresní pracoviště KVSH, které vyhotoví objednávku na vyšetření a zajistí odeslání vzorků do akreditované laboratoře.

(11) Všem chovatelům včel se nařizuje neprodleně hlásit podezření z výskytu nákazy – moru včelího plodu kterémukoliv úřednímu veterinárnímu lékaři Krajské veterinární správy Státní veterinární správy pro Královéhradecký kraj.

(12) Všechny roje neznámého původu se nařizuje utratit a okamžitě neškodně odstranit spálením.

Čl. 9

Zacházení s medem a ostatními včelími produkty

Med a ostatní včelí produkty získané od klinicky zdravých včelstev v ochranném pásmu mohou být uváděny do oběhu bez jakéhokoliv omezení. Veškerý med z ochranného pásma se zakazuje používat ke zkrmování včelám.

ODDÍL III

NÁHRADY NÁKLADŮ A ZDOLÁNÍ NÁKAZY

Čl. 10

Náhrady nákladů vzniklých v souvislosti s nebezpečnou nákazou

(1) Chovatelům včel, kteří mají svá trvalá stanoviště včelstev registrována v obcích a katastrálních územích v ochranném pásmu se poskytne náhrada nákladů podle § 67 odst. 2 písm. e) veterinárního zákona za laboratorní vyšetření měli provedené podle článku 8 tohoto nařízení v případě, že chovatel včel splnil všechna nařízená opatření.

(2) Žádost o náhradu nákladů může podat za všechny dotčené chovatele včel hromadně místně příslušná ZO ČSV uvedená v tomto nařízení, která registruje trvalá stanoviště včelstev jednotlivých chovatelů v obvodu své působnosti.

(3) Žádost o náhradu nákladů vyhotovená na předepsaném tiskopise Ministerstva zemědělství, doplněná seznamem včelařů, adresou jejich trvalého pobytu a adresou stanoviště včelstev včetně uvedení čísla katastrálního území, registračního čísla stanoviště a registračního čísla včelaře, doplněná protokolem o výsledku vyšetření a fakturou za provedená vyšetření z akreditované laboratoře a případnými vyčíslenými dalšími náklady musí být potvrzena Krajskou veterinární správou Státní veterinární správy pro Královéhradecký kraj a musí být podána na Ministerstvo zemědělství České republiky nejpozději do 12 týdnů od obdržení výsledků vyšetření.

ZO ČSV přiloží k hromadně podávané žádosti REGISTRAČNÍ LIST základní organizace vydaný Českým svazem včelařů, o.s.

Čl. 11

Pozorovací doba

(1) Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro Královéhradecký kraj stanovuje délku trvání pozorovací doby na 1 rok od data nabytí účinnosti tohoto nařízení.

(2) Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro Královéhradecký kraj může změnit nebo ukončit některá nařízená mimořádná veterinární opatření, jestliže vzhledem k epizootologickým informacím nejsou již tato opatření nezbytná a nehrozí nebezpečí šíření nákazy, anebo může nařídit další nezbytná opatření v případě zhoršení nákazové situace.

Čl. 12

Zdolání nákazy

Nákaza bude prohlášena za zdolanou a mimořádná veterinární opatření budou zrušena, jestliže v ochranných pásmech nedojde v průběhu pozorovací doby k laboratorně potvrzenému výskytu moru včelího plodu.

Čl. 13

Sankce

Za nesplnění nebo porušení povinností vyplývajících z těchto mimořádných veterinárních opatření může správní orgán podle § 71 nebo § 72 veterinárního zákona uložit pokutu až do výše:

a) 50 000,- Kč, jde-li o fyzickou osobu,
b) 2 000 000,- Kč, jde-li o právnickou osobu nebo podnikající fyzickou osobu.

Čl. 14

Společná a závěrečná ustanovení

Toto nařízení Státní veterinární správy nabývá podle ustanovení § 76 odst. 3 písm. a) veterinárního zákona platnosti a účinnosti dnem jeho vyhlášení; za den jeho vyhlášení se považuje den jeho vyvěšení na úřední desce Krajského úřadu Královéhradeckého kraje.

V Hradci Králové dne 26. 4. 2017

otisk úředního razítka

MVDr. Aleš Hantsch
ředitel
podepsáno elektronicky

Vyvěšeno na úřední desce Krajského úřadu Královéhradeckého kraje
Vyvěšeno dne ……

Sejmuto dne ……

Vyvěšeno na úřední desce Obecního (městského) úřadu ……
Vyvěšeno dne ……

Sejmuto dne ……

Dokument je podepsán elektronickým podpisem	
Podepisující:	**MVDr. Aleš Hantsch**
Organizace, OJ:	Státní veterinární správa
Sériové č. cert.:	2244930
Vydavatel cert.:	PostSignum Qualified CA 2
Datum a čas:	26.04.2017 13:46:38
Důvod:	
Místo:	Hradec Králové